אורות השבת

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

גליון מס' 754

עורך: הרב עוזיאל אדרי
פרשת השבוע: ויקהל-פקודי שבת פרה
אחראי מערכת: הרב אברהם טריקי

דבר העורך

ואתם הדבקים בה'

השבת נקראת "שבת פרה" ע"ש קריאת "פרשת פרה" מצוות פרה אדומה נחשבת למצווה על-שכלית לגמרי. הטמאים ניטהרו ע"י אפר הפרה, ואילו הטהורים, ששרפו אותה וטיפלו באפרה-נטמאו.איך יתכן שמצד אחד הפרה מטהרת ומצד שני היא מטמאת? אמנם אי אפשר להבין את טעמה של מצווה זו, אבל אפשר להבין למה דווקא מצווה זו היא למעלה מההבנה. מצוות פרה אדומה באה לטהר את האדם מטומאת מת.

טומאה זו מסמלת את ההפך הגמור מהקדושה, והיא מכונה "אבי אבות הטומאה". מהות הקדושה היא חיות "ואתם הדבקים בה' – חיים". המת מבטא אובדן חיים וניתוק מכל ענייני הקדושה. כדי להיטהר מטומאת מת נדרש האדם להתעלות למעלה משיכלו ומהבנתו, ולהתבטל לגמרי לקב"ה עצמו.

בברכת שבת שלום ומבורך
הרב עוזיאל אדרי
רב קהילת קודש 'שבטי ישראל' שכונה יא' באר שבע

דבר רב העיר שליט"א

משכן העדות

אֵלֶּה פְקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֵדֻת אֲשֶׁר פֻּקַד עַל פִּי מֹשֶׁה...(שמות לח, כא)

המשכן משכן: שני פעמים, רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עוונותיהן של ישראל. (רש"י)

מדברי רש"י הללו יש לנו ללמוד יסוד גדול במשמעות חורבן בית המקדש, וגם המתכון לבניינו העתידי בב"א. שכן מדבריו עולה, שהמשכן הוא בבחינת 'משכון' – אשר בו משכן הקב"ה את עוונותיהם של ישראל, והיינו שביהמ"ק ממושכן בידי הקב"ה עד שנפרע את חובנו בשובנו אליו מדרכינו הרעה. וכבר תמה הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל, מדוע טרם זכינו לבנין בית המקדש, הלא הקב"ה מקיים את כל התורה כולה ובכלל זה מצות 'אם חבול תחבול שלמת רעך עד בא השמש תשיבנו לו כי היא כסותו לבדה היא שמלתו לעורו במה ישכב' (שמות כב, כה-כו), הרי שהמלוה חייב להחזיר את משכונו היחיד של העני אף שטרם פרע לו את חובו. ואם כן, מדוע אין הקב"ה מחזיר את משכוננו, הרי בלעדיו אין לנו חיים...ועל כך השיב: 'כנראה שאין אנו מרגישים בחסרונו של המשכון, כפי שהעני מרגיש בחסרון כסותו או כריתו היחידה!

ואם יש את נפשך לדעת מהי משמעות חורבן הבית והשפעתו על כל מהלך חיינו עלי אדמות, שא נא עיניך לדברי הגמ' (בבא בתרא ס, ב): מיום שנחרב בית המקדש ופשטה מלכות הרשעה שגוזרת עלינו גזירות רעות וקשות ומבטלת ממנו תורה ומצוות... בדין הוא שהיינו צריכים לגזור על עצמנו שלא לישא אשה, אלא הנח להם לישראל מוטב שיהיו שוגגין ואל יהיו מזידין. ופי' רש"י שם – שלא יוכלו לעמוד בה, עכת"ד הגמ' שם. ועיין להרב שמן ששון (סימן לב) אשר העיד ששמע מפי המהר"ם פדאווה, שזהו עיקר טעמו של רבינו גרשום אשר החרים שלא ישא אדם אשה על אשתו. שכן הן אמת שבלי אשה אחת אין רוב הציבור יכול לעמוד, מכל מקום שפיר יש לגזור על אשה שניה ובדין הוא שנגזור על עצמינו, ונמצא שתקנת רגמ"ה היא למעשה דינא דתלמודא, עי"ש. ועיין עוד להרב נודע ביהודה (יו"ד תניינא סימן קמו) אשר העלה, שתקנה זו של רגמ"ה היא מדברי קבלה, ובספרי הק' שיעורי אבני עזר (ח"א סימן ב אות ד) הוכחתי שהנודע ביהודה נמשך לטעם הנזכר בדברי מהר"ם פדאווה, ולכן ס"ל שהוא מדברי קבלה, עי"ש. הנה כי כן עין רואה ואוזן שומעת, שאין ערך לקיום העולם אשר חסר את בנין בית המקדש והשראת השכינה, עד כדי ביטול מצות פריה ורביה אשר תכליתה ליישב את העולם – 'פרו ורבו ומילאו את הארץ', שכן מה ערך יש ליישב עולם אשר אין תכלית לקיומו! והדברים נוראים ומדברים הם בעד עצמם.

ואכן לכשנתבונן נראה, שהשראת השכינה בישראל היא מקור כל הברכות, ולעומתה גלות השכינה היא שורש כל הפורענויות רח"ל. וגמ' ערוכה היא (סוכה נג, א) אודות הלל הזקן אשר בעיצומה של שמחת בית השואבה, היה מכריז ואומר: 'אם אני כאן הכל כאן, ואם אין אני כאן מי כאן'! ופי' רש"י, שם שהכוונה בזה להשראת השכינה, והיינו שבמקום שהשכינה שורה – יש הכל, אך במקום שאין שורה בו השכינה, אין כלום זולת הרס וחורבן.

ודע שהשפעת החורבן וגלות השכינה על קיום העולם, אינו רק בטבע הגשמי המוטבע בו וכדרך שאמרו בגמ' 'מיום שנחרב בית המקדש ניטל טעם הפירות', והיינו שטבע הבריאה נשתנה. אלא הוא גורם מכריע גם במדרגות התורה ולומדיה, שכן ידועים דברי הגר"א הנשגבים: שמיום שחרב ביהמ"ק אין בידי כל בריה לחדש כלום בתורה, וכל עמלנו בלימודה הוא רק להבין את דברי הראשונים שכבר נתחדשו בעולם, עכת"ד. והדברים נוראים ומבהילים, שכן אחד מגדולי המפרשים והמחדשים ברזי תורה, מעיד על עצמו – שאין בידינו לחדש כלום בתורה מיום שנחרב ביהמ"ק!

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים מדויק לבאר-שבע	יום א' כד' אדר 11.03.18	יום ב' כה' אדר 12.03.18	יום ג' כו' אדר 13.03.18	יום ד' כז' אדר 14.03.18	יום ה' כח' אדר 15.03.18	יום ו' ער"ח ניסן 16.03.18	שבת קודש ר"ח ניסן 17.03.18
עלות השחר	4:41	4:40	4:39	4:37	4:36	4:34	4:33
זמן טלית ותפילין	4:48	4:47	4:46	4:44	4:43	4:41	4:40
זריחה - הנץ החמה	5:59	5:58	5:57	5:55	5:54	5:53	5:53
סו"ז ק"ש לדעת מג"א	8:16	8:15	8:14	8:13	8:13	8:12	8:11
סו"ז ק"ש להתניא והגר"א	8:52	8:51	8:50	8:50	8:49	8:48	8:47
חצות יום ולילה	11:51	11:51	11:50	11:50	11:49	11:49	11:49
מנחה גדולה	12:21	12:21	12:21	12:21	12:20	12:20	12:20
פלג המנחה	16:48	16:48	16:49	16:49	16:50	16:50	16:51
שקיעה	17:48	17:49	17:50	17:50	17:51	17:52	17:52
צאת הכוכבים	18:03	18:04	18:04	18:05	18:06	18:06	18:07

"שבת מברכין"
המולד שבת קודש, שעה 3:00 לפנות בוקר ו-4 חלקים
ראש חודש ניסן ביום שבת קודש הבעל"ט.

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	**ויקהל פקודי**
הפטרה:	**ויהי דבר**
כניסת השבת:	**17:27**
יציאת השבת:	**18:19**
רבנו תם:	**19:00**

אורות הפרשה

אהבת ישראל

מצוות פרה אדומה נושאת בתוכה לקח נפלא בהלכות "אהבת ישראל" כדי לטהר יהודי שני מטומאת מת היו צריכים יהודים אחרים להתעסק בשריפת הפרה וכו' ולהיטמא ע"י כך. גישה כזאת אינה עולה תמיד בקנה אחד עם השכל וההיגיון למה אני צריך להיטמא כדי לטהר מישהו אחר? אבל כשיהודי מתנהג כך, הוא זוכה להתקשר עם הקב"ה עצמו. לעיתים פוגשים יהודי שהידרדר למצב רוחני כה ירוד, עד שנראה כ"אינו חי" (טמא מת). מחובתנו "לרדת" אליו ולהאיר לו פנים, וכך נזכה גם אנו להתקשר עם הקב"ה ועם התורה.

תוקף האמונה

מצוות פרה אדומה באה לכפר על חטא העגל. חטא העגל נבע מחוסר אמונה. לכן, כתשובה, ניתנה להם מצוות פרה אדומה, שהיא חוקה, מצווה בלי טעם, וכל קיומה הוא אך ורק מתוקף האמונה. (רבי יצחק מוורקה)

זו טהרתו

כיון שהגיע משה לפרשת "אמור אל הכהנים" אמר משה להקב"ה: ריבונו של עולם אם נטמא זה בטומאת מת במה תהא טהרתו? לא השיבו. באותה שעה נתכרכמו פניו של משה. כיוון שהגיע לפרשת פרה אדומה אמר לו הקב"ה... זו טהרתו. זהו שנאמר "ולקחו לטמא מעפר שריפת החטאת". (במדבר רבה)

תורה כחקיקה

נאמר "זאת חוקת התורה". "חוקת", מלשון חקיקה, מורה שיהודי צריך להתאחד עם התורה עד שיהיו מציאות אחת, בדוגמת אותיות החקוקות באבן, שנעשית דבר אחד ממש עם האבן, עד שאי אפשר כלל להפריד ביניהם. (לקוטי תורה)

אין כליל שלמות

בפרשת פרה נאמר "ויקחו אליך פרה אדומה תמימה, אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול". אדם מישראל החושב שאין בו מום, שהוא כליל השלמות, סימן שלא עלה עליו עול מלכות שמים, ולכן אינו יודע כמה רבים מומיו. (החוזה מלובלין)

ציווים על שכליים

מצוות פרה אדומה מסמלת ומייצגת את כל מצוות התורה. שכן כל המצוות, לרבות המצוות השכליות, הן בעצם "חוקים" – ציווים שנובעים מהרצון העליון שלמעלה מחכמה וטעם. אלא שבמצוות השכליות התלבש הרצון האלוקי בחכמה, אבל יסודו הוא בבחינת "חוקה", רצון אלוקי שלמעלה מטעם ודעת.

מטמא ומטהר

למה נקראת חוקת פרה אדומה "חוקת התורה"? כי המיוחד שבחוקת הפרה הוא, שאפרה מטמא ומטהר כאחד – מטמא טהורים ומטהר טמאים, זאת גם חוקת התורה – אם זכה, נעשית לו התורה סם חיים, לא זכה, נעשית לו סם מוות. (פניני תורה)

אמרתי אחכמה

"זאת חוקת התורה" אמר שלמה המלך ע"ה: על כל אלה עמדתי ופרשה של פרה אדומה חקרתי ושאלתי ופשפשתי, אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני. (מדרש רבה)

אורות הכשרות

והאמת תורה דרכה שהכרה זו צריכה להיות נחלת הכלל, ואינה שמורה רק ליחידי סגולה. שהרי הלכה היא (בשו"ע או"ח סימן קפ סעיף ה, ומקור דבריו בשיבולי הלקט סימן ק"ן, ובארחות חיים הלכות ברהמ"ז), שצריך אדם לסלק את הסכינים מעל שולחנו בעת ברכת המזון, שחלילה לא יאבד עצמו לדעת בהגיעו לברכת ובנה ירושלים עיה"ק במהרה בימינו וגו', וכמעשה המבואר בש"ס בחסיד אחד שהרג עצמו מרוב צער בהגיעו לפסוקים אלו. ושמעתי לת"ח אחד שהרצה את תמיהתו על הלכה זו בפני הגר"ח קנייבסקי שליט"א, וכי באמת יש מקום לחשש זה בזמנינו שיקום מאן דהוא ויאבד עצמו לדעת מגודל צער השכינה. ועל כך השיב לו הרב: הקושיא היא לא על דברי הגמ' וההלכה, הקושיא היא על עצמינו שנתרחקנו כל כך מהבנת עומק הצער על גלות השכינה וחורבן הבית, עד שאנו תמהים ושואלים כיצד יתכן שאדם יגיע למדרגה זו. אך זו דרך האמת כפשוטה ממש, שצריך האדם להגיע למדרגה של חשש שיאבד עצמו מגודל צער החורבן וגלות השכינה, עד שצריך להסיר הסכינים משולחנו בעת ברכת המזון!

וידועים דברי הגמ' בברכות (ג, ב): 'כל הקובע מקום לתפילתו אלוקי אברהם יהיה בעזרו, וכשמת אומרים עליו אי עניו אי חסיד מתלמידיו של אברהם אבינו'. ומרגלא בפומיה דרבינו האדמו"ר רבי אלעזר אבוחצירא זצוק"ל אשר העיר, וכי מה בכך שקבע האדם מקום מיוחד לתפילתו, עד שזוכה לכל הברכות והתארים המופלגים הללו. ופירש בטוב טעם, שאין הכוונה כאן ל'כיסא' מיוחד, אלא הכוונה להקב"ה שנקרא 'המקום', והיינו כל הקובע את עיקר תפילתו לכבודו של מקום – להרבות כבוד שמים ולקונן על גלות השכינה וכו' ולא משליך את עיקר יהבו על בקשותיו הפרטיות, אזי במידה כנגד מידה – אלוקי אברהם בעזרו. וזהו האות שהוא חסיד וענין, שכן אין לך אדם המתחסד עם קונו גדול מזה, וכן רק מי שהוא ענין – המבטל את כל רצונותיו בפני כבוד שמים יכול להגיע לדרגה זו. ועד כמה הדברים נאים למי שאמרם, נוכל ללמוד מעובדה זו: שמעתי מפי מגיד אמת, שפעם אחת הגיע בחור ישיבה מחוץ לעיר כדי להתייעץ עם רבינו אודות שידוך שהוצע לו. ואחרי שיצא הבחור לדרכו בשעת לילה מאוחרת, גילה שאיחר את האוטובוס האחרון. כשנודע הדבר לרבינו, הזמינו מיד לביתו והגיש לו בעצמו דברי מאכל ומשתה ואח"כ הציע לו את מיטתו. כשעלה הלה על יצועו, שמע זעקות שבר הבוקעות מחדרו של רבינו הק', התקרב הבחור לדלת החדר ושמע את רבינו מקונן בתיקון חצות על חורבן בית המקדש וגלות השכינה בבכיות נוראות אשר לפי תיאורו נדמה שזה עתה קיבל רבינו את הידיעה שעכשיו ממש נחרב בית המקדש! אכן זהו קובע 'מקום' לתפילתו כפשוטו וכמדרשו.

בברכת שבת שלום ומבורך

הרב יהודה דרעי

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

בשורה משמחת

הננו שמחים לבשר לציבור הרחב כי בימים אלו הצטרפו

למעגל "הכשרות הרגילה" שע"י "הרבנות" ב"ש

"אטליז חפארת קרב אטיאס"

שוק עירוני, חנות מס' 275, באר שבע

בברכה
"מחלקת הכשרות"
שע"י הרבנות הראשית באר-שבע

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורנו המרא דאתרא
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות פסח

אורז וקטניות בפסח והכשרת כלים לפסח

ש - האם אורז וקטניות מותרים בפסח?

ת - אחינו האשכנזים היוצאים ביד רמ"א, נוהגים שלא לאכול אורז וקטניות בפסח. אולם לדעת מרן השולחן ערוך מותר לאכול אורז וקטניות בפסח, ולכן הספרדים רשאים לאוכלם בימי הפסח. אלא יש קהילות מהספרדים שנהגו להמנע מאכילת אורז בפסח מחשש שלא יוכלו לבודקו יפה, ואם הם רוצים לשנות מנהג זה מחמת חולי או קושי מיוחד, אפשר להקל על ידי התרת נדרים.

ש - ספרדים האוכלים אורז בפסח, האם מותר להם להשתמש באורז שלא נבדק?

ת - גם לספרדים המקילים באכילת אורז בפסח, אין להשתמש אלא באורז שנבדק יפה יפה שלוש פעמים, מפני שמצויים בו חיטים, ודי בחיטה אחת שתתבקע על ידי הבישול כדי לאסור את כל התבשיל.

ש - אורז שלא נבדק כראוי לפני הפסח, הא מותר לבודקו בימי הפסח?

ת - מותר לבודקו בימי חול המועד, ובלבד שיבדקנו יפה יפה - שלוש פעמים, כאמור לעיל.

ש - אשכנזי המתארח בבית ספרדי, האם מותר להאכילו אורז וקטניות?

ת - אסור להאכילו אורז וקטניות, ואפילו תבשיל שיש בו תערובת כל שהיא של אורז וקטניות. אך מותר להאכילו מאכלים שנתבשלו בכלי שבישלו בו קודם לכן אורז וקטניות, ובלבד שקינחו את הכלי יפה.

ש - האם מותר לאשכנזים להאכיל את בניהם הקטנים אורז וקטניות?

ת - קטן שלא הגיע לגיל מצוות, מותר באכילת אורז וקטניות בפסח, גם אם הוא אשכנזי.

ש - אשה אשכנזיה הנשואה לספרדי, או להיפך, האם היא צריכה לנהוג כמנהג בית אביה או כמנהג בעלה?

ת - אשכנזיה הנשואה לספרדי, וברצונה לבטל מנהג אבותיה ולנהוג כמנהג בעלה לגבי היתר אכילת אורז וקטניות בפסח, רשאית לעשות כן לאחר שתעשה התרה. אולם ספרדיה שנשאת לאשכנזי, אינה רשאית לאכול בבית בעלה אורז וקטניות בפסח, מפני שהיא צריכה לנהוג כמותו.

ש - ספרדיה שנשאת לאשכנזי, וקשה עליה אכילת מצות, האם היא יכולה להמשיך במנהגה ולאכול אורז בבית בעלה?

ת - כיון שאינה אסורה באכילת אורז בבית בעלה אלא משום כבודו, רשאית האשה במקרה זה לאכול אורז גם בבית בעלה אחר שתקבל את רשותו.

ש - כלי זכוכית שהשתמשו בהם במשקה של חמץ כגון בירה וכדומה, כיצד ניתן להכשירם לפסח?

ת - לדעת מרן השולחן ערוך, כלי זכוכית אינם בולעים ואינם פולטים, ולכן הספרדים יכולים להקל ולהשתמש בהם ללא שום הכשר מלבד שטיפה והדחה. אולם לדעת הרמ"א, דינם ככלי חרס שאין להם תקנה, ולכן האשכנזים צריכים להחמיר שלא להשתמש בהם בפסח. וקהילות הספרדים שנהגו במקום מוצאם להחמיר בכלי זכוכית, ורוצים לבטל ממנהגם לאחר שעלו לארץ ישראל, רשאים לעשות כן לאחר שיעשו התרה.

ש - כיצד ניתן להכשיר "מיקרוגל" לשימוש בפסח?

ת - מן הראוי שלא להשתמש בו בפסח, והמחמיר בזה תבוא עליו ברכה. ויש מקילין להשתמש בו על ידי שיניח המאכל בקופסא סגורה חדשה המיוחדת לפסח, או על ידי שינקנו היטב וירתיח בו מים רותחים עם תערובת של חומר פגום ביותר. והרוצה להקל בזה, ראוי לפחות שינהג בשתי הדרכים הללו יחדיו.

ש - פלטה חשמלית, כיצד ניתן להכשירה לפסח?

ת - לאחר ניקוי יסודי, יערה עליה מים רותחים מכלי ראשון, ודי בזה כדי להכשירה לפסח. אולם טוב ונכון שיצפנה גם בנייר כסף.

ש - מדיח כלים חשמלי, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - לאחר שינקו היטב את המכונה בשטיפה והדחה, יפעילו את המכונה בתכנית מלאה כולל מים רותחים וחומרי ניקוי, ודי בזה כדי להכשירו לפסח.

ש - שיש של המטבח, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - יערה עליו מים רותחים מכלי ראשון אחר שינקנו היטב, ודי בזה כדי להכשירו לפסח. ואם אפשר לצפותו בנייר כסף, הנה מה טוב.

ש - מחבת שטיגנו בה חמץ, כיצד ניתן להכשירה לפסח?

ת - מחבת שמטגנים בה עם שמן, ניתן להכשירה לפסח על ידי הגעלה בלבד. אולם סוגי המחבת שמטגנים בהם ללא שמן, אין להם תקנה אלא על ידי ליבון באש, ואם אי אפשר ללבנם באש, אין להשתמש בהם.

ש - כיור חרסינה, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - אפילו שהוא מחרסינה, ניתן להכשירו לפסח על ידי עירוי מים רותחים מכלי ראשון.

ש - האם ניתן להכשיר שיניים תותבות לפסח?

ת - ניתן להכשירם על ידי ניקוי יסודי, וטוב שיערה עליהם מים רותחים מכלי ראשון.

ש - גביע של קידוש העשוי ממתכת או מחרסינה, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - כל גביעי הקידוש העשויים מכסף או מתכת או אפילו מחרסינה, די להם בשטיפה והדחה היטב עם חומרי ניקוי. כיון שמקפידים בדרך כלל שלא להשתמש בהם אלא ביין צונן - לקידוש ולהבדלה.

ש - נטלה של נטילת ידיים העשויה מפלסטיק או מתכת, כיצד ניתן להכשירה לפסח?

ת - כיון שהנטלה מיועדת בדרך כלל לנטילת ידיים בלבד, ואין משתמשים בה בחמץ כלל, די לה בשטיפה והדחה עם חומרי ניקוי, וטוב שיערה עליה גם מים רותחים.

ש - קומקום חשמלי להרתחת מים, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - כיון שאינו מיועד אלא להרתחת מים, ואין משתמשים בו בחמץ כלל, די לו בשטיפה והדחה עם חומרי ניקוי, וטוב שגם ירתיח בו מים.

ש - מיחם חשמלי להרתחת מים, ופעמים שמניחים עליו מיני מאפה של חמץ כדי להפשירם, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - אם הניחו עליו מיני מאפה או שאר דברי חמץ, המכסה העליון שעליו מניחים החמץ צריך ליבון, והמיחם עצמו צריך הגעלה או שירתיח בו מים. ואם ברור לו שלא השתמשו בו אלא להרתחת מים בלבד, די לו בשטיפה והדחה היטב עם חומרי ניקוי.

ש - חצובות הכיריים, כיצד ניתן להכשירם לפסח?

ת - אף על פי שפעמים יש גלישה של חמץ ממש מהסיר לחצובה, מכל מקום די להם בהגעלה, וטוב לצפותם בנייר אלומיניום אחר ההגעלה. אולם יש מאחינו האשכנזים המחמירים להכשירם על ידי ליבון.

ש - כלי קרמיקה או פורצלן, כיצד ניתן להכשירם לפסח?

ת - כלים העשויים מקרמיקה או פורצלן, דינם ככלי חרס - שאין להם תקנה לפסח. ואולם אם ברור לו שלא השתמשו בהם בחמץ כלל, כגון פמוטים וגביעים ומאפרות וכדומה, די להם בשטיפה והדחה.

ש - תנור אפיה, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - לאחר ניקוי ושטיפה והדחה בחומרי ניקוי, לא ישתמש בו לפחות עשרים וארבע שעות, ואחר כך יסיקנו בחום גבוה כשעתיים.

ש - תבניות אפיה, שיפודים ואסכלאות, כיצד ניתן להכשירם לפסח?

ת - תבניות אפיה, שיפודים ואסכלות, צריכים ליבון באש עד שיהיו ניצוצות של אש ניתזים מהם.

ש - שולחן אכילה, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - שולחן אכילה העשוי ממתכת או עץ או פורמאיקה, אחרי שטיפה והדחה בחומרי ניקוי, יערה עליו מים רותחים מכלי ראשון ויפרוס עליו מפה מיוחדת לפסח. ואם חושש הוא לערות עליו מים רותחים שלא יתקלקל, די לו בשטיפה והדחה ומפה מיוחדת לפסח.

ש - צידנית, כיצד ניתן להכשירה לפסח?

ת - די לה בשטיפה והדחה היטב בחומרי ניקוי.

ש - מכשיר להכנת מי סודה, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - די לו בשטיפה והדחה היטב בחומרי ניקוי.

ש - תרמוס, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - אם ברור שלא השתמשו בו אלא במים רותחים בלבד, די לו בשטיפה והדחה היטב בחומרי ניקוי. ואם לאו, יערה עליו מים רותחים מכלי ראשון.

ש - מברשת שיניים, כיצד ניתן להכשירה לפסח?

ת - מן הראוי לרכוש מברשת חדשה לפסח, אך אם אין בידו לעשות כן, הכשרה על ידי שטיפה והדחה היטב.

ש - בקבוק תינוקות, כיצד ניתן להכשירו לפסח?

ת - מן הראוי לרכוש בקבוק חדש לפסח, אך אם אין בידו לעשות כן, אפשר להכשירו על ידי שטיפה והדחה היטב ועירוי מים רותחים מכלי ראשון.

תחיית המתים

דרכו של הסבא משפולי הייתה שונה מדרכם של שאר חבריו, תלמידי המגיד ממזריטש. בשל הנהגתו הייחודית עורר עליו לא-אחת ביקורת של ממש אפילו בין חבריו. אף-על-פי-כן, רוב בני-החבורה הכירו בנפשו המיוחדת ובצדקותו הגדולה, והעלימו עין מן החריג והשונה. אחד מהם היה הצדיק רבי זאב-וולף מז'יטומיר.

זה היה יום חמישי בשבוע. לפתע נודע לרבי זאב-וולף כי הסבא משפולי שוהה באחת העיירות הסמוכות לז'יטומיר. הנה, הזדמנות-פז להזמינו לעירנו, כדי שיעשה עמנו את השבת, חשב לעצמו רבי זאב-וולף. לאחר ששיתף במחשבה זו כמה מתלמידיו יצא עמם אל העיירה הסמוכה — להזמין את ה'סבא'.

ההזמנה להתארח בשבת בז'יטומיר נדחתה על-ידי הסבא משפולי בנימוס. כשהוסיף רבי זאב-וולף להפציר, נימק הסבא את סירובו בטעם מוזר: "מכיר אני את דרכך בקודש ויודע אני כי נוהג אתה כמי שעיתותיו בידו. ודאי תמשוך את תפילתך, תאריך בסעודתך וכן הלאה — ואני אין דרכי בכך".

רבי זאב-וולף השתוקק מאוד לארח את ה'סבא'. לאחר הרהור קל אמר: "מתחייב אני בזאת לקבל עליי בשבת זו כל הנהגה וכל דרישה של רבנו; ואף אם לא אבינה, לא אשאל ולא אפרייע".

נסתתמו טענותיו של הסבא משפולי והסכים לשבות בז'יטומיר. עד-מהרה פשטה השמועה על בואו הצפוי של האורח, שרבי זאב-וולף בכבודו ובעצמו נסע להזמינו — והשמחה בעיר הייתה רבה.

נהג רבי זאב-וולף לעבור בכל ליל שבת לפני התיבה. בשבת זו, אך פתח בתפילתו וכבר נשמעו מכיוון מקומו של ה'סבא' קריאות זירוז. "נו, נו", דחק במארחו פעם אחר פעם, כדי שימעט בנגינתו ויזדרז בתפילתו. תושבי ז'יטומיר — שלא היו בקיאים בהנהגת האורח ואף לא ידעו על הסיכום המוקדם בינו לבין רבם — הגיבו בתימהון מוחלט.

כדבר הזה אידע גם אחר-כך, בשעה שרבי זאב-וולף ערך שולחן בהשתתפות קהל רב. הוא, כמובן, הושיב לצידו את האורח החשוב וכיבדו מאוד. אך כאשר החל להאריך בדברים ובשירת זמירות, דחק בו אורחו לקצר את הסעודה, כאילו אצה לו הדרך.

בשלב הזה נהפך תימהונם של בני ז'יטומיר לתרעומת של ממש. הדבר היחיד שמנע אותם מלהחציף פניהם כלפי האורח ו'להעמידו במקומו' היה המחזה שראו את רבם, רבי זאב-וולף, יושב בתחושת התבטלות עצומה כלפי האורח.

מהלך עניינים זה נמשך לאורך כל השבת. למען האמת, לא רק תושבי ז'יטומיר תהו ותמהו, אלא גם רבי זאב-וולף עצמו התקשה לרדת לסוף דעת אורחו. אמנם הוא עמד בהתחייבותו ולא פצה פה, אך בתוכו-פנימה התקשה לעכל את הדברים.

עם צאת השבת הציע רבי זאב-וולף לאורחו לקבל קהל, וכן המליץ לבני-עירו לעבור לפני הצדיק ולהתברך מפיו. ברגשות מעורבים נהגו בני-העיר כעצת רבם. זה אחר זה נכנסו פנימה ושטחו את מצוקותיהם ובעיותיהם לפני האורח.

גם כאן הייתה הנהגת הסבא משפולי מוזרה. תשובה אחת ויחידה הייתה מוכנה בפיו לכול — "ח"י רובל". "תן ח"י רובל וזכה בפרנסה טובה"; "הב ח"י רובל והתברך בבן זכר"; "ח"י רובל והשלום ישרור בביתכם"...

לפתע התפרץ אל תוך קהל הממתינים יהודי תושב העיר. "פיקוח-נפש!", קרא בסערת-נפש ונדחק היישר אל ראש התור. "רבי!", זעק כשנכנס פנימה, "בני-מחמדי מוטל גוסס והרופא אמר נואש; מתחנן אני לרבי כי יבוא עמי עתה לביתי ויברך את בני!"...

"לפני הכול תן ח"י פעמים ח"י רובל", ענה לו הסבא בקול רגוע. "ואשר לבקשתך", הוסיף, "המתן כאן עד שאסיים לברך את כולם ואזיי מוכן אני בחפץ-לב לבוא עמך לביתך"...

"אבל זה פיקוח-נפש! בכל דקה עלול בני לנפוח את נשמתו!", ניסה המסכן להעמיד את הסבא משפולי על חומרת המצב — ללא הועיל.

בינתיים נודע דבר המעשה לרבי זאב-וולף. עוד בטרם הסתיים התור החיש את פעמיו לבית הגוסס, ובתיאום עם בעלת־הבית הסתתר בתוך התנור, באותו חדר שבו שכב הנער. זה היה מוטל על המיטה ללא ניע, ולולא דברי הרופא כי עדיין נשמה באפו היה אפשר לחשוב כי כבר אינו בין החיים.

כעבור שעה הופיע הסבא משפולי. הוא ביקש מכולם לצאת מהחדר ולהותירו לבדו עם הנער. מכווץ במקום מסתורו עקב רבי זאב־וולף במתח רב אחר כל תנועה של הסבא משפולי.

הסבא ניגש אל מיטת הנער ועמד לצידו ללא ניע. הוא הביט בו ושתי עיניו בערו כשני לפידי-אש. כך נמשך הדבר דקות אחדות. לפתע הניח הסבא את כף ידו הימנית על עיניו ואז בבת־אחת פרץ בבכי נורא. שני זרמים עזים של דמעות החלו קולחים מעיניו.

הנער הראה אות חיים. בכיו של הסבא נמשך ותנועותיו של הגוסס תכפו. פתאום נראה היה כי כוחות חדשים ממלאים את הילד. תחילה הרים מעט את ראשו, אחר-כך הגביה את כל גופו עד שהתיישב על המיטה ומלמל בקול רפה — "אבא".

רגע לפני צאתו של הסבא משפולי מן החדר פלט בקול, שנשמע היטב גם לאוזני הנחבא בתנור — "כעת, בוודאי, תנוח גם דעתו של זאב-וולף"...

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע

עשה לך רב

שאלות הלכתיות רבות ומגוונות בכל התחומים מגיעות מידי יום ללשכת כב' רב העיר שליט"א, הן באמצעות הטלפון והן במכתבים או במפגשים ישירים עם כב' רב העיר שליט"א, ובמיוחד בימים אלו לקראת חג הפסח הבעל"ט אשר ראוי לשנן היטב היטב את דיני הפסח כי רבים הם וכדי שנדע להוג להלכה ולמעשה,

יועמד קו פתוח לרשות הציבור
בכל שאלה הלכתית בלשכת רב העיר
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א
ביום - 08-6204007 | בלילה - 08-6436531

כמו"כ ניתן לפנות לרבני השכונות והעדות
בכל שאלה הלכתית
(הרשימה לפי סדר א' - ב')

משרדי הרבנות והמועצה הדתית	08-6204000
הרה"ג אבוחצירא פנחס שליט"א	08-6281060
הרה"ג אמסלם שלמה שליט"א	08-6437640
הרה"ג ביינה מזור שליט"א	054-4458522
הרה"ג גגולאשוילי אברהם שליט"א	052-4007464
הרה"ג דהאן יוסף שליט"א	054-4348747
הרה"ג חדאד ישראל שליט"א	054-2002934
הרה"ג טריקי אברהם שליט"א	054-4586152
הרה"ג כהן יורם שליט"א	054-4334490
הרה"ג כהן שמעון שליט"א	052-8903964
הרה"ג מאמאן אברהם שליט"א	052-7127337
הרה"ג מנגשה אלעזר שליט"א	054-6351021
הרה"ג נמש יעקב שליט"א	054-4600282
הרה"ג סויסא מאיר שליט"א	050-7282947

בברכת התורה
יהושע (שוקי) דמרי
ממונה המועצה הדתית

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

הודעה חשובה

דרושים משגיחי כשרות
למהלך ימי חג הפסח בהשגחה צמודה

לפרטים יש לפנות
מחלקת הכשרות: **08-6204000** שלוחה 5

בברכה
"מחלקת הכש"רות"

לרפואת
ר' יוסף שלמה בר עליה
ורחל בת סימי

לעילוי נשמת
מרת **אסתר** בת **מרים** ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.